

SAMI

FSU FAKULTET
SAVREMENIH
UMETNOSTI

**VELIKI KONKURS
ZA SREDNJOŠKOLCE
KREATIVCE 2023**

NAJSAVREME NIJE UMETNIČKO OBRAZOVANJE U REGIONU VIŠE OD DVE DEZENIJE TRADICIJE ZA TVOJ SIGURAN USPEH

Fakultet savremenih umetnosti je jedinstveni, zvanično akreditovani fakultet scenskih i primenjenih umetnosti u regionu, sa tradicijom dugom više od dve decenije. Deo je velike internacionalne obrazovne alijanse LINKgroup i teži tome da studentima pruži najviše od umetničkog obrazovanja – jedinstven spoj umetnosti i novih tehnologija.

FSU školuje savremene umetnike, ljude koji će stvarati u korak sa vremenom i svetom koji se u 21. veku svakodnevno menja, napreduje i postavlja nove visoke standarde. Zato su studentima date veštine da upotrebe moderne tehnologije i na taj način, osim što će imati još veću slobodu u stvaranju, postanu i konkurentni na tržištu rada.

DEJAN ĆIRJAKOVIĆ
džez muzičar

BOJAN MAROVIĆ
pevač

IRFAN MENSUR
glumac

TATJANA OSTOJIC
kostimografkinja

DUŠICA BIJELIĆ
sopran

DAMJAN STANKOVIĆ
dizajner

”

Fakultet savremenih umetnosti je bio najbolja odluka koju sam mogla da donesem za svoju karijeru.

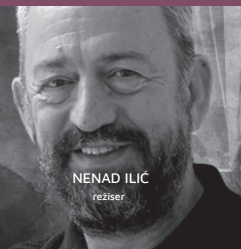
JOVANA STEVIĆ
glumica

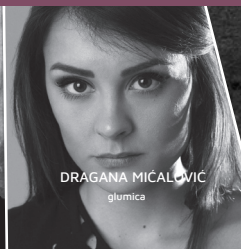
SRĐAN IVANOVIĆ
glumac

NEBOJŠA DUGALIC
glumac

NENAD ILIC
režiser

DRAGANA MIĆALOVIĆ
glumica

IVAN LALIĆ
dramaturg

HADŽI NENAD MARIČIĆ
glumac

IZLOŽBA ODABRANIH RADOVA VELIKOG FSU KONKURSA ZA SREDNJOŠKOLCE KREATIVCE

San

Galerija FSU, jun 2023

Fakultet savremenih umetnosti u Beogradu raspisao je konkurs za učenike svih srednjih škola u Srbiji. Ciljevi konkursa bili su otkrivanje i promocija novih talenata (generacije koja dolazi) – podržati ih, ohrabriti i podstaknuti na odluku da krenu putem svog sna.

Ova visokoškolska institucija je koncipirana tako da u samom startu poveže iskustvo istorije umetnosti sa savremenim umetničkim iskustvom, kako u smislu razmišljanja tako i u smislu primene savremenih tehnologija. Spoj umetnosti i novih tehnologija je imperativ fakulteta koji pruža mogućnost školovanja novim generacijama savremenih umetnika.

Tema ovogodišnjeg konkursa je „San”.

Sigmund Frojd, otac psihoanalize, verovao je da su snovi „carski drum”, koji nam ukazuje na naše potisnute želje. Danas mnogi istraživači tajni sna veruju da su snovi inspirisani aktuelnim dnevnim zbivanjima. Ima, međutim, i onih koji su uvereni da su snovi, u suštini, nasumice poredane slike kroz koje se ljudski mozak „tetura” i nastoji da ih se otrese. I dok naučnici nastoje da prodru u misteriju snova, ljudi ne prestaju da budu fascinirani svojim čudnim i često zastrašujućim svetom snova.

San kao zgsunuta univerzalna lepota življenja, kao viđenje nevidljivog, kao ponavljanje neponovljivog, kao dopuna jave i oskudnog života. Njim se govori kao što se govori i postoji, kao što se postoji i brani od prevelike nadiruće snage iščeznuća.

Konkurs je sadržao sledeće kategorije:

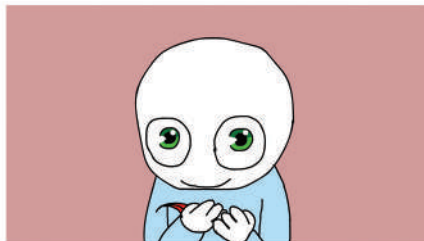
- **CRTEŽ** (autorski rad u kome dominira crtački izraz izveden u svim crtačkim tehnikama na dvodimenzionalnoj površini ili u 3D prostoru – crno-beli crteži, crteži u boji, linearni ili tonski, klasične ili digitalne i kombinovane tehnike crtanja);
- **SLIKU** (autorski rad u kome dominira slikarski izraz realizovan u svim slikarskim tehnikama – akvarel, tempera, akril, mozaik, kolaž, street art, kombinovane tehnike);
- **DIZAJN** (grafički dizajn, modni dizajn, industrijski dizajn, dizajn enterijera i ambalaže, ilustracija, arhitektura – klasični ili digitalni crteži);
- **FOTOGRAFIJU** (sve vrste umetničkih fotografija, crno-bele ili u boji, analogne ili digitalne, foto-kolaži, foto-montaže);
- **MULTIMEDIJALNI RAD** (video-radovi, klipovi, gifovi, snimljeni performansi, instalacije, interaktivna/konceptualna/digitalna, land art, body art, kinetička umetnost);
- **KREATIVNI TEKST** (poezija, proza (kratka priča, esej, reportaža, izveštaj, kreativni novinarski tekst), dramski tekst (scenario, monodrama, duodrama), hibridni žanrovi).

Prijavilo se 350 učenika sa oko 450 radova. Stručni žiri je 25. maja 2023. godine doneo odluku o nagradama.

Fakultet savremenih umetnosti je odlučan u nameri da oživi vizuelne umetnosti u srednjim školama u Srbiji i da ponudi alternative i mogućnosti mladim kreativnim stvariocima da njihov rad bude primećen i vrednovan. U tom kontekstu, fakultet je otvoren za konsultacije, posete i upoznavanje sa svim onim mladim ljudima koji imaju želju da se usavršavaju u oblasti vizuelnih umetnosti. Slikarstvo, Grafički dizajn, Dizajn enterijera, Game Art, Dizajn kostima, Gluma, Multimedijalna produkcija, Muzičke komunikacije i Kreiranje sadržaja i primenjeni mediji su smerovi koji su startna pozicija za razvoj umetnika novog doba.

Fakultet savremenih umetnosti

GRAN-PRI

Bogdan Petrović

CRTEŽ

1. nagrada
Ana Holtmann

2. nagrada
Milica Tanasić

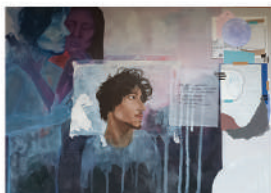

3. nagrada
Stefan Ninić

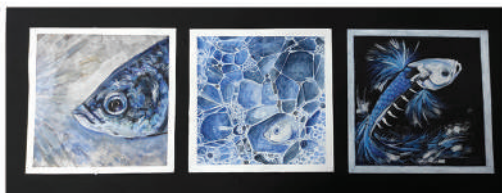

Pohvala
Luka Vojnović

SLIKA

1. nagrada
Hana Arifović

2. nagrada
Anastasija Đedović

3. nagrada
Antonije Savić

1. nagrada
Ivana Đorđević

2. nagrada
Aleksa Glišović

3. nagrada
Uroš Jovanović

DIZAJN

1. nagrada
Nađa Baškot

2. nagrada
Nemanja Jelić

3. nagrada
Andrea Bugarčić

FOTOGRAFIJA

1. nagrada
Iskra Đorđević

2. nagrada
Vasilije Jović

3. nagrada
Dimitrije Koturanović

MULTIMEDIALNI RAD

Anastasija
Lukić

Ana
Arsenović

Ana
Milosaljević

Ana
Milovanović

Alisa
Vikić

Aleksandar
Bošnjak

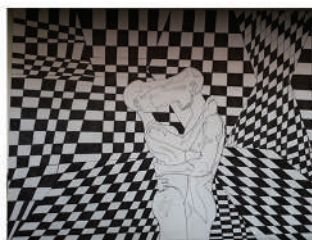
Anabela
Ivanovski

Ana
Volas

Anastasija
Kuzmanović

Anastasija
Andrić

Anja
Dolaš

Anastasija
Petrović

Dunja
Pavlović

Dunja
Kvašičev

Doroteja
Vuković

Iva
Zeković

Danijela
H

Anja
Kovačević

Anja
Jovanović

Darija
Čursina

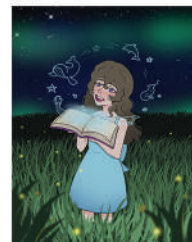
Isidora
Pajević

Barnabaš
Feher

Ena
Šimić

Elena
Trajković

Iva
Petrović

Katarina
Gegić

Jovan
Nedeljković

Jana
Popara

Ivana
Đorđević

Katarina
Losić

Jelena
Tomić

Marija
Miletić

Luka
Vojnović

Luka
Pantelić

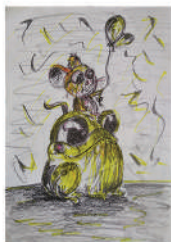
Lenka
Milivojević

Lazar
Starčević

Lana
Matijaš

Ksenija
Jevtić

Kristina
Jeremić

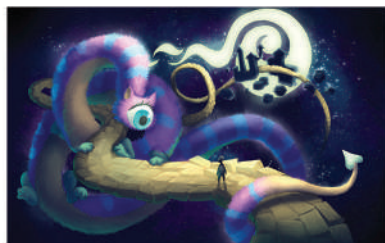
Lena
Mišović

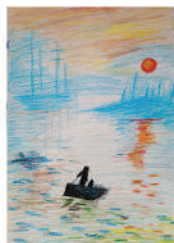
Marija
Lazarević

Konstantin
Petrović

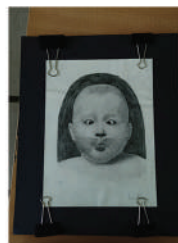
Milica
Lukačić

Milica
Komazec

Mia
Čičković

Mesud
Maljevac

Matija
Perić

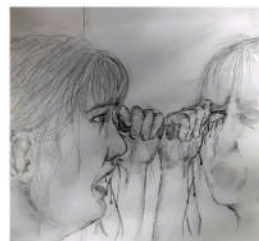
Marijana
Radovanov

Miloš
Vlajković

Miloš
Vukelić

Marina
Kovačević

Maša
Milošević

Milica
Pavlović

Minja
Vukolić

Nađa
Stojiljković

Nataša
Gvozdenac

Milica
Živanović

Milka
Sretenović

Radojka
Dejanović

Petar
Milovanović

Pavle
Damjanović

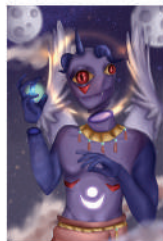
Nikolina
Kovačević

Nikica
Rudež

Nevena
Popović

Smilja
Bošković

Slađana
Panić

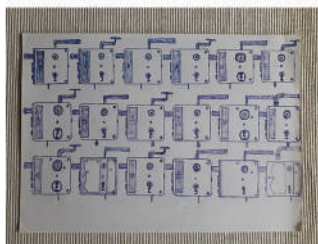
Sunčica
Tomić

Sara
Karačaš

Relja
Pavlović

Snežana
Glišić

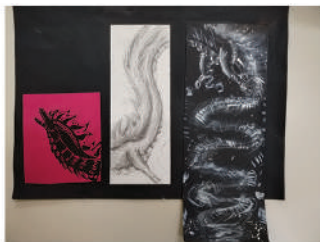
Staša
Nikolić

Tara
Anđelković

Tamara
Terzić

Teodora
Klisarić

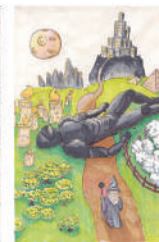
Teodora
Nestorović

Una
Mušić

Una
Radovanović

Uroš
Jovanović

Tijana
Savić

Teodora
Ševa

Teodora
Ršumović

Teodora
Rozgić

Teodora
Đurić

Vanja
Milovanović

Veljko
Radumilo

Vladislav
Vlahović

Vukašin
Đukanović

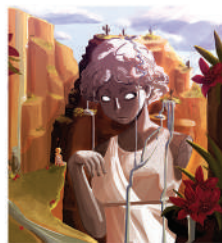
Jovana
Jovanović

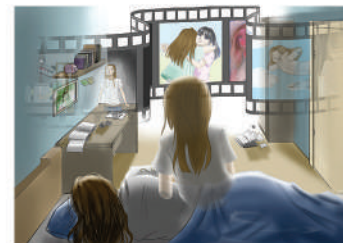
Anastasija
Mihajlović

Saška
Pavličević

Marija
Dobrodolac

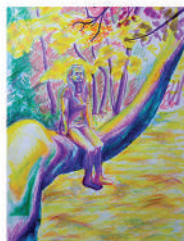
Lidija
Ko

Nevena
Serenčeš

Alisa
Vikić

Anamaria
Horvacki

Anamarija
Petrović

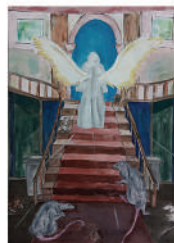
Andela
Božić

Andela
Rosić

Andela
Marić

Andela
Kostić

Andela
Stanojević

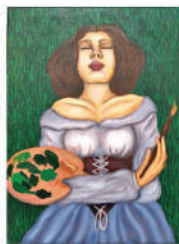
Anastazija
Đuranović

Andela
Kostić

Danica
Firanović

Bojana
Kalajdžić

Antonije
Savić

Anja
Dolaš

Jovan
Ivanović

Ivana
Đorđević

Andrea
Paunković

Andrea
Jovanović

Anđela
Stojanović

Anđela
Vodopija

Danica
Nikolić

Ivana
Grujić

Jana
Jovanović

Dunja
Slavnić

Danijela
H

Jana
Antanasković

Ivana
Vuković

Jana
Marić

Lena
Lapčević

Lana
Duković

Jovana
Bajrić

Marija
Dostić

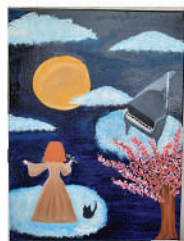
Kristina
Popović

Kristina
Jeremić

Kristina
Anđelković

Katarina
Milikić

Katarina
Miličević

Vanja
Jovanović

Kristina
Nedeljković

Majka
Mara

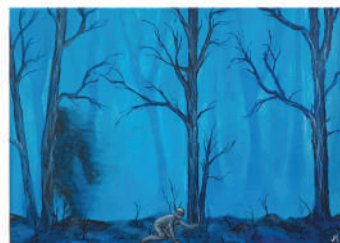
Martina
Obradović

Marija
Milivojević

Marija
Đurić

Milica
Avakumović

Miljana
Todorović

Mina
Zelić

Milka
Sretenović

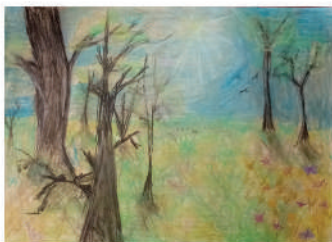
Milica
Plavšić

Sara
Stanić

Sofija
Radivojević

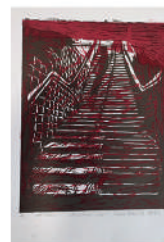
Milka
Sretenović

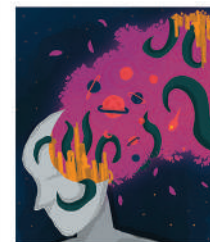
Teodora
Živanović

Milica
Verić

Sara
Nikolić

Sava
Čarapić

Uroš
Čulibrk

Vladimir
Trkulja

Vladan
Vračević

Ivana
Vuković

Marta
Jevremović

Todor
Veličković

Đurđija
Jotić

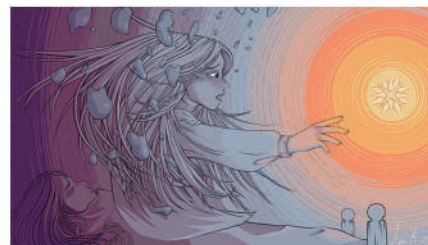
Anastasija
Petković

Jasna
Sokolović

Jovana
Topić

Aky
K

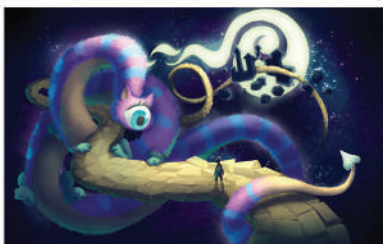
Aleksandar
Milašinović

Magdalena
Milenković

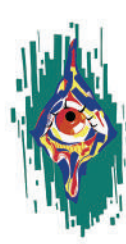
Kristina
Raic

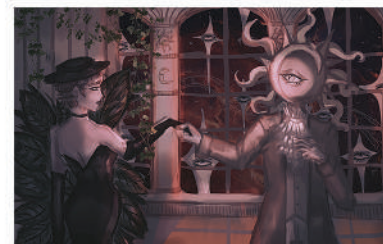
Milica
Lukačić

Ana
Radulović

Ljubica
Tomašević

Marina
Ilić

Ognjen
Stojanović

Nemanja
Petković

Tamara
Tomaš

Milka
Sretenović

Tijana
Lazić

Teodora
Stojčetić

Sara
Cvetković

Strahinja
Miličević

Nataša
Trandafilović

Teodora
Klisarić

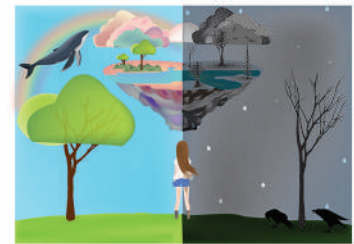
Teodora
Orlić

Varvara
Mladenović

Uma
Stajić

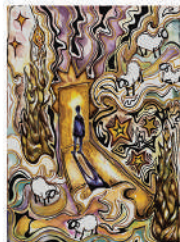
Sara
Bučevac

Hristina
Kljovanik

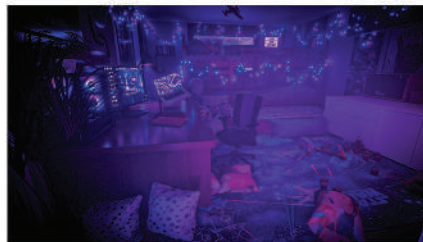
Nina
Stojanović

Minja
Ilić

Marija
Krunić

Leon
Ristić

Vuk
Marčić

Anja
Jovanović

Andrej
Kajmaković

Andrea
Petrović

Aleksa
Nastić

Doroteja
Vuković

Bojan
Nikić

Jovana
Ilijin

Anja
Milić

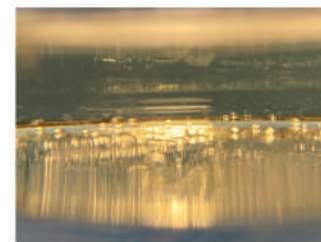
Iva
Tadić

Jasmina
Đurović

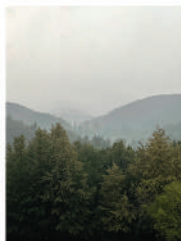
Jana
Jašo

Jakov
Veličković

Jovana
Erkić

Isidora
Jovanović

Igor
Spasić

Hana
Nahodović

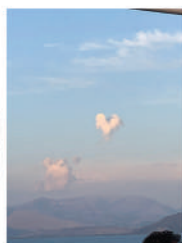
Matia
Matutinović

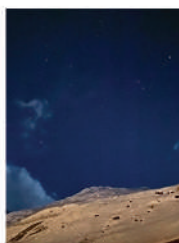
Marko
Kozlina

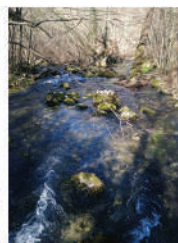
Marijana
Radovanov

Marija
Marković

Lora
Žikić

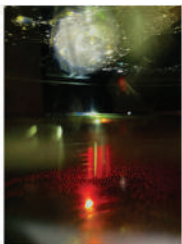
Milan
Vrška

Ognjen
Marković

Petar
Milovanović

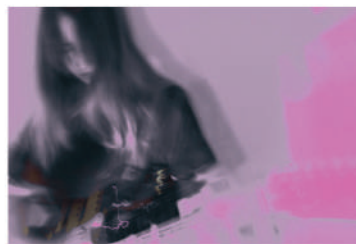
Marija
Ristović

Vuk
Arsenović

Vasilije
Jović

Aleksandra
Žunić

Veljko
Jovanović

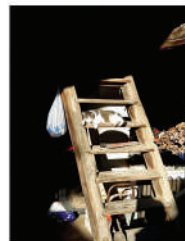
Valerija
Urošević

Vanja
Kovač

Sara
Cvetković

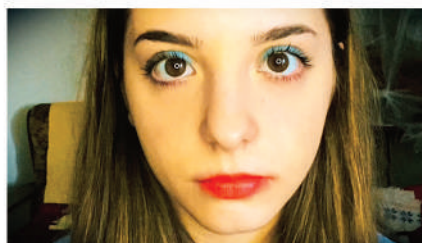
Teodora

Tijana
Taseski

Katarina
Nedić

Una
Kulić

Lazar
Jovanović

Marija
Brkić

Nataša
Trandafilović

Sara
Ječmenica

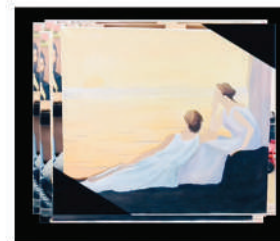
Nina
Mijailović

Sofija
Karan

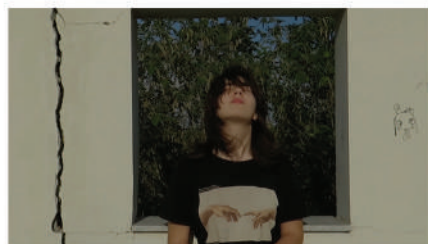
Mateja
Bogdanović

Tatjana
Jovanović

Teodora
Klisarić

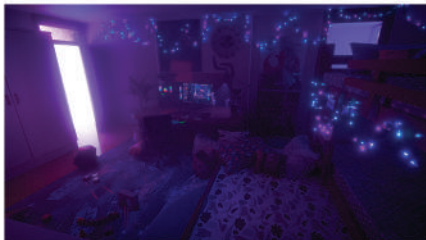
Teodora

Una
Stojanović

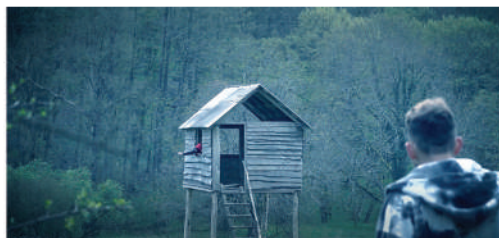
Varvara
Mladenović

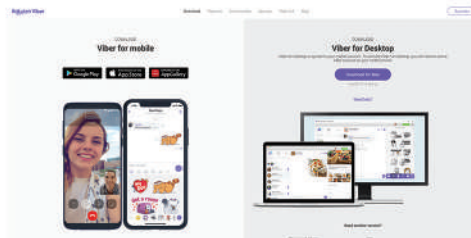
Leon
Ristić

Saška
Pavličević

Petar
Serbanović

Jelena
Mitrović

OBRAZOVANJE ZA UMETNIKE BUDUĆNOSTI

IZABERI NEKI OD VISOKOKVALITETNIH STUDIJSKIH PROGRAMA

Fakultet savremenih umetnosti je akreditovan fakultet vizuelnih i scenskih umetnosti, koji pruža vrhunsko obrazovanje iz oblasti umetnosti, dizajna, produkcije i medija.

- **OSNOVNE STUDIJE:** Vizuelne umetnosti (Slikarstvo, Multimedija, Grafika), Dramske umetnosti – Gluma, Dizajn (Grafički dizajn, Dizajn enterijera, Dizajn video-igara), Modni dizajn / Dizajn kostima, Kreativne komunikacije (Multimedijalna produkcija, Muzičke komunikacije, Primenjeni mediji i kreiranje sadržaja)
- **MASTER STUDIJE:** Dramske umetnosti, Vizuelne umetnosti, Dizajn (Art-direkcija i koncept-art, Vizuelne komunikacije, Produkt dizajn, Dizajn enterijera)
- **DOKTORSKE STUDIJE:** Dramske umetnosti, Vizuelne umetnosti, Dizajn

Na Fakultetu savremenih umetnosti dobijate teorijska i praktična znanja koja će vam pomoći da potpuno ostvarite svoj umetnički potencijal i predstavite ga javnosti na najbolji način.

MULTIDISCIPLINARNO OBRAZOVANJE ZA UNIVERZALNE UMETNIKE

Programi na FSU usmereni su na stvaranje umetnika 21. veka, što podrazumeva sveobuhvatan umetnički razvoj upotpunjen znanjima iz IT-ja. FSU je jedini umetnički fakultet koji spaja umetnost i tehnologiju kako bi studentima pružio praktična i primenjiva znanja za uspešnu karijeru.

Učite od najboljih. Vaši profesori su priznati stručnjaci i poznata imena iz sveta umetnosti: Vida Ognjenović, Đorđe Stanojević, Petar Stanojlović, Snežana Pešić Rajić, Slobodan Beštić, Božidar Đurović, Sonja Krstić itd.

Već tokom školovanja nastupate, razvijate karijeru i gradite ime. Pripreme za uspešnu internacionalnu karijeru podrazumevaju učešće na kulturnim dešavanjima, dobru praksu, treninge, seminare, prezentacije i slično. Rezultat takvih studija su brojni angažmani i bogat portfolio.

BY ARTISTS. FOR ARTISTS.

Vida
Ognjenović

Slobodan
Beštić

Dušanka
Komnenić

Božidar
Đurović

Sonja
Krstić

Irfan
Mensur

Đorđe
Stanojević

Dragan
Čalović

Petar
Stanojlović

Saša
Filipović

ZAVIRITE NA FSU

Postoji hiljadu razloga zbog kojih treba da upišete FSU, ali atmosfera koja vlada među studentima i profesorima jedna je od stvari koje studenti posebno izdvajaju.

Kada upišete ovaj fakultet, veći deo dana provodite na predavanjima i vežbama. Kolege i profesori postaju vaša nova porodica, a za svaku porodicu najvažniji su sloga, razumevanje, zajednička vizija i osmeh. Na FSU ste svoj na svome.

PREPOZNAJTE SVOJ SVET I POSTANITE DEO NAŠE VELIKE UMETNIČKE PORODICE!

U ATELJEU POČINJE MAGIJA

Studenti FSU imaju najsavremenije uslove za rad, ali i tradicionalni atelje u kom kreiraju svoja umetnička dela. Opuštena atmosfera dozvoljava vašem talentu da se razmahne.

ZAVIRITE IZA KAMERE

Zahvaljujući praksi na eduTV-u, studenti umetničke produkcije stvaraju zajedničke projekte, učestvujući u njihovoj realizaciji od početka do kraja.

PLES, IGRA, OSMEH NA PROBAMA GLUME

Ni vežbe ni probe nisu teške ako se radi uz osmeh, ali i nesebičnu pomoć kolega i predanih profesora. Sve je lakše uz igru i zabavu.

FESTIVALI, MEDIJSKA GOSTOVANJA, ORGANIZACIJA DOGAĐAJA

Kroz glumu, slikanje, muziku, scenske borbe, akrobatiku i ples studenti Fakulteta savremenih umetnosti svoje znanje i umeće pokazuju na najvećim domaćim festivalima.

INTERAKTIVNA UPOTREBA RAČUNARA U STVARALAČKOM PROCESU

Svoje umetničke zamisli možete ostvariti pomoću najsavremenije računarske opreme, koja vam je uvek na raspolaganju.

OD POČETKA PRED PUBLIKOM

Studenti FSU od početka studiranja imaju javne nastupe. Bilo da je reč o predstavama, izlozbama, umetničkim performansima ili umetničkim projektima, neophodno iskustvo pred publikom stiže se sve vreme tokom studiranja.

NAJSAVREMENIJA TEHNOLOGIJA U SLUŽBI UMETNOSTI

Želite da budete savremeni umetnik? Svoje ideje realizujte pomoću najmodernije tehnologije, spajajte tradicionalno i moderno.

PROFESORI UČESTVUJU U KREIRANJU UMETNOSTI

Kada zavirite na predavanje, u prvi mah ne možete da prepoznate profesore. U keceljama i ruku zaprljanih bojama, oni stvaraju sa svojim studentima, ali im i prenose znanje kako bi se i njihovi radovi pretvarali u prava umetnička dela.

SVI ZA JEDNOG, JEDAN ZA SVE

Bodrimo se, držimo strah jedni drugima i međusobno se pomažemo. Timski duh nam je veoma važan.

SPREMNI ZA KREATIVNU INDUSTRIJU

Kreiraj, produciraj, realizuj, promoviši. Ovladaćete svim segmentima stvaranja jednog umetničkog projekta počev od ideje, preko organizacije i realizacije, pa sve do promocije.

KREATIVNI TEKST 2023, NAGRAĐENI I POHVALJENI RADOVI

PRVA I GLAVNA NAGRADA:

Lana Matijaš, IV godina, *Ep o Atosu i oblaku (Osećam se kao Atos bez svog oblaka)*, Deseta beogradska gimnazija

EP O ATOSU I OBLAKU

Svakog dana pređem opasni put stenja
Za kojim sledi staza šiljaka od kamenja
Usput prkoseći nevernicima
Jedino da bih se divila njima

Tada seta me obeznani
Vrati se taj osećaj pogani
Kada galeb poče pripovedati priču staru
Moradoh sestri pripaliti cigaru

Opet izgubljena u svojoj koži
Strah mi rame na ruku položi
Priznala sam jer znam da nema povratka
Osećam se kao Atos bez svog oblaka

Graktanje o savršenom jedinstvu suprotnosti
Raznosio je obalom vetar nostalgije
Priča je brzo strujala mojim venama
Srce ujednačilo ritam sa rečenicama

Atos ponosno se uzdiže kao molitva čvrst
Sa vrhom na kome kao general stoji krst
Stameno držeći svoju pažljivo zauzetu poziciju na zemljinom koridoru
Ispreči se na put samom strahopoštovanom moru

Čvrsto se držeći taj gorostas na straži
Uzima pod svoje čoveka koji smisao života traži
Svojim fizičkim stasom privlačeći ceo svet k sebi
Promovišući sve moralno govoreći da vredi

Sa druge strane se treperavi sunčevi zraci probijaju kroz oblak
Dok on jezdi po beskrajnom prostranstvu neba spokojno lak
Osećajući svevišnju snagu, on je samo delić carstva duhovnog
Nepostojan u granicama svog fizičkog tela utapa se u biće neba vrhovnog

Bledi obris se meko smeje bezgraničnoj slatkoći slobode
Što od tajni samog svemoćnog neba gradi svoje treperave obode
Zato što on bez kajanja živi i postoji bez određene granice postojanja
Što samovoljno plovi bez da je sidrom vezan za jednu luku nastajanja

Na horizontu se igrala scena koja tu je da svet i ljubav uzvisi
Njegovo strogo lice jasno definišu jaki kameni obrisi
Oštre ivice kamenog gorostasa paraju magloviti horizont
Dok on je očima fiksiran u visine na nebeski pergament

U celoj beskonačnosti čini mu se da toplina samo jednog bića se iskrada
Tu meku treperavu priliku obasipa od čiste ljubavi sačinjenih pogleda
Ona obavija svoje krake koji se prostiru bez određene granice postojanja
Dok se neprimetno stapaju u beskonačnost neba grleći gorostasa istražanja

POEZIJA

Prva nagrada: Dimitrije Koturanović, triptih: *Pleteni ćilim, Aškam, Keramika*,
IV godina, Gimnazija „Branko Radičević”, Stara Pazova

PLETENI ĆILIM

Atos, zvučni i snažni, na sam pomen njegovog imena
Koji nosi teške okove duge istorije davnih vremena
Stvara u glavi svakoga jasnu sliku značenja, ugleda i poštovanja
Jedinstven u svetlu sveta držeći titulu svog zvanja
I jedan oblak, nepostojan i neodređen, bez svog imena
Budi bezobličnu sliku koja nije jasno usmerena
Neizdvojiv iz gomile, neuhvatljiv na dodir, odsečen od realnosti
Neograničen zatvorom prostora, slobodan u beskonačnosti

Zajedno daju spoj savršenog jedinstva suprotnosti
Jedino tako sastavljaju skladno biće u spokoju i celosti
Krpeći praznine tkanine dodavanjem dotad nemešanih boja
Stvaraju nikad stvoreno umetničko delo jedinstvenog kroja

Jer svakome treba ono neodređeno i bezimeno što bi se kroz život provlačilo
Da bi mu ime nešto značilo, a ne bilo velom jednoličnosti prekriveno
Priznajem jer znam da nema povratka
Osećam se kao Atos bez svog oblaka

Moje grudi mapa su Beograda
Moje čelo je Kopaonik
Beograd, mesto koje ne spava
Mesto koje daje, mesto koje oduzima...
Aorta moja je Dunav, vene moje su sve reke Srbije
Tisa, Morava, Kolubara, Sava, Ibar...
Leva ruka Drina, desna Timok
Otvorene pore moje su sva jezera Srbije
Prsti moji su gradovi
Novi Sad, Subotica, Kragujevac, Kraljevo, Užice i još po pet...
Vlasi moje su svako drvo koje krase Srbiju
Svaka travka, svaki komad trske.
Telo su mi planine
Fruška gora, Tara, Zlatar, Šar-planina, Golija, Rtanj i Avala...
Srce je moje vodopad
Pletem ćilim, pravim sir, čuvam ovce na pašnjaku iznova
Na livadi vremena nema, nasilja nema
Na njoj smo nebo i ja...
Ponekad zaželim se grada i kada procesuiram
Da mi je „Geneks kula” iza leđa
Shvatim da je celo telo moje Srbija
Gde god se okrenem, ja sam na svome, ja nisam sam.

AKŠAM

Rahat sam
Đerdan mi je zvezda Danica
Sestrica mi je
Bendeluk pijem
Azdija leti na vetar
Akšam pada
Nebo ko skerlet što tamani ugursuze
A vetar hadžar ne pomera
Vetar hatar nudi za hadžar
Šer spije
Gradina spije
Saklet noć daje
„Peškeš će dobije onaj koji ubije pusnika!”
Golem je hanin svaki koji spije i harči džas.

KERAMIKA

Velika duša, voda – velika, duboka
led – oštar, ne nije nož, staklo
velike šake grabe poslednji izdisaj
zupčanik poslednjim okretom gura loptu snage
kroz belilo, do udova
sa radom prestaje ud – nepomičan.
Led ne razmišlja, smrt ne želi
čeka, čekanje.
Ud ne razmišlja, smrt ne želi
čeka, čekanje.
Pri kraju pukotine keramičke lopte
tračak svetlosti primeti malu životinju
lopta se priseća kako je živeti.
Led, čekajući, sa ogavnim izrazom – puče.

Velika duša je pala!!!
Borba, vazduh
Led reže
kontrakcija, borba
želja reže
borba, dah, borba, udisaj, borba, izdisaj, borba...

Životinja – plašljiva, približava se vodi i pije
zvuk se više ne čuje.
Već je gotovo?
Borba je gotova?
U ledu rupa vode i u njoj komadići leda
u sredini
parče keramike pluta.

Druga nagrada: Luka Ćirić, III godina, *Poslednji sanjar u svetu bez sna*, Filološka gimnazija, Beograd

POSLEDNJI SANJAR U SVETU BEZ SNA

1.

Nekada gledam utrnule korake
U izlizanim cipelama na sivom trotoaru
Tupi ritam živog vuče se lenjo tu
U kaputima srca čujem žalobne cike
I čudno štrčim ja
Sanjar u svetu bez sna

Nekada se ne usuđujem da gledam
Klupu za klupom, dokument za dokumentom

Sve je red za redom, uredno poređen tumor
Pantljičare obučene kao apostoli uspeha
Umiru snovi, stomak se grči
Sanjaru u svetu bez sna

Nekad mi je mučno da gledam
Vukove site zrcnima kruha
I opiljcima svojih snova
Glad je teška, pitam
Da li negde ima još
Sanjara u svetu bez sna?

Nekad mi je mučno da gledam
Vukove site zrcnima kruha

I opiljcima svojih snova
Glad je teška, pitam
Da li negde ima još
Sanjara u svetu bez sna?

Nekada, u samom crnilu noći
Među gmižućim senkama zidova
Prisećam se priča o snovima ljudi
Ko ljuštore se sada kotrljaju, ni strasni, ni ljuti
Pod istim šeširima, istim kaputima
Neprimetni u noći, nevidljivi, nebitni
Boli me što sam možda poslednji
Sanjar u svetu bez sna

2.

Govorite: Rušimo sve, do dna!
Gradimo nova tla!
Sravnali smo stare stepenice!
Podigli skakaonice za građane!
A ja se zbunjeno okrećem
Kao sanjar u svetu bez sna

Vičete: Mi smo šareni izlazak!
Zemlja je rak, a pepeo veliki prasak
Spalili smo stare pragove!
Okitićemo nove danas, nekad!
Vičete dok stojite iznad ničega
Vatru besmisleno gasim plaćem
Ja, sanjar u svetu bez sna

Kukate: Nema nam spasa!
Za vas, svugda se isteže patnja
Kao klošar u tramvaju
Što polomljeno, mlitavo drži rakiju
Zbog vas se kupamo u jadu
Ležite kao da se gadite jave
A vičete, vičete visoke glave
Gledate, što nazivate glumom
Sanjar u svetu bez sna

Urlate: MI SMO SVE!!!
Pratite nas u promene!!!
Obesićemo bezumne!!!
O kaiševе stare gospode

On kao mi ne sniva!!!
A stenjete ništa bitnije
No stodinarska kurva
Što se od političara do političara muva
Redom i nosi kao grafica hramom

Mrtvaci hodaju zemljom
A ja, u nemoj žurbi ostajem
Sanjar u svetu bez sna

3.

Ako negde ima san
Sveti gore te, Bože!
Ne tuci ih kakvim haraćem
No daj i edenske breze
Tu da se lože

Ako negde ima san
To nije ovde

Ne misliš valjda da je tako čest i olak
Taj san, to nedečekano podne
Ovde, na ovoj hemisferi

Jeste
Pročitao je svaki smežurani skoro grob od lika
Svaki fetus, doskora trbuh
Čitali pisma, pesme, note, svojevolumno ko rob
Tol'ko da se po stolu pre muljao papir nego kruh

Ovaj se baca Veri
Oni veri
Onaj nauči
Ovi struci
Al' ako negde ima san
To nije ovde

Nek se sveti ime tvoje, Bože
Ako nam te gore pokažeš
Gde nešto živi
Gde se nešto pali
Gde neko umre sa maćem u srcu
A ne infuzijom u veni
Gde neko sanja
Gde neko za san u bol i tuču zaranja

Treća nagrada: Marija Stojšin, *Iz snova probuđena*, Belocrkvanska gimnazija i ekonomska škola

IZ SNOVA PROBUĐENA

Na postelji mojoj tugujem
O svojoj boli govorim
Na postelji svojoj suze ostavljam
Umesto odmora samo se umorna budim
Srce moje teško nešto pritiska
Umesto osmeha ostavljam samo senku
Jad i plač
Duša mi je ranjena
Svaka želja kao san
Nestaje čim se probudim
Sanjam lepote, budim se u krik, robujem
Teški su okovi duše moje, teške su misli moje
Budna sanjam o životu boljem da misli promenim
I kad noću sanjam, snovi moji podsećaju me na
bedu moga života
Na prazninu moga srca
Ne mogu da se probudim, probudi me, Bože moj
Ne mogu više da mislim o bedi života svog
Probudi me, Bože spasenja mog
Duša moja je od tebe daleko otišla, Bože moj!

Nestajem, otapam se, nema me
Stihovi su mi prazni, hladni kao led
Prolazni kao svet
Ostavljam li trag svoj na zemlji ovoj?
Čuje li se lament moj?
Kako su kratki ovi dani
I kratki snovi
Spavam li ja? Ili čujem li to glas
Koji govori: „Ne boj se, ljiljanu moj, po
obličju mome”
Spavam li ja? Ili čujem glas koji govori:
„Ustani, ustani, zapevaj, proleće došlo je
Vreme pevanja srca tvog
Budi se iz košmara, ustani!
Ustani, Dragano moja, ustani, zaigraj
Ustani jer uklonih težinu na srcu tvom
Okove tvoje skinuh i u skerlet te odenuh
Od neprijatelja tvojih te spasih
Probudi se jer ne moraš više da živiš
košmar života tvog”

Ovo nije san, ja to znam, duh
moj je o tome posvedočen
Pečat je njegov na srcu mome,
podignute su ruke moje ka
gori njegovoj
Ne vidim više i ne čujem više
Ne znam više ovaj svet
Probudila sam se
Danju budna živim
A snovi mi više ne kazuju da
sam bedna
Nema više onoga crva što
prokopava srce moje
Zacelo je srce moje isceljeno
Duša je moja slobodna
Nema više košmara
Nema više okova
Slobodna
Slobodna
Od snova

PROZA

Prva nagrada: Nada Simić, *Probudi se ... možda*, Filološka gimnazija

PROBUDI SE ... MOŽDA

San, san, san ... a gde je ona naša realnost? Na san gledamo kao na nešto nadljudsko, ali opet on zalazi u naš domen, i mi pokušavamo da ga ugrabimo, da ga se setimo, da zadržimo tih 20 minuta koje sanjamo svako veče. Posle te istraživačke ekspedicije po svetu snova, budimo se, prisećamo se šta smo mi to sanjali, šta smo sve to neverovatno videli.

Ali naravno, snovi postoje od kada je i sveta i veka, kroz vekove su bili subjekat istraživanja mnogih naučnika, sveštenika, kultova raznih bogova i tumačeni kao pretskazanja, pa koliko dece samo čuje danas od bake ili deke ove reči: „Ajde, molim te, sine, izadi na sanjaricu, vidi šta znači sanjati”. Fenomen proučavanja sna gde se on smatra kao pretskazanje, ali takođe i kao fenomen naših duboko u sebi potisnutih, neostvarenih želja ili samo kao izvitopereni događaji koji imaju veze sa onime što smo doživeli tog dana ili u poslednje vreme.

Budim se ispred oronule bolnice, krov je ulegao, a kremkasta fasada se još više oljuštila u odnosu na poslednji put kada sam bila ovde. Drveće nije pokriveno njegovim ogrtačima raznih boja, već je ovoga puta bilo potpuno golo. Ušla sam kroz razbijeno staklo na vratima te bolnice, unutra jedino što nije ličilo na prošli put su tapete koje su se još više odlepile. Miris asepsola je i dalje obitavao u bolnici, kao da niko nije prestao da čisti, ali paučina i azbest koji su ukrašavali zidove su opovrgli moje razmišljanje.

Nešto prelepo, nešto devijantno, nešto što ima potencijal da nas proganja do kraja života, a opet možemo da se probudimo i da se ne setimo ničega u vezi sa svojim snom... možda je to tako i bolje.

Prvi sprat je bio sasvim normalan, ceo inventar je bio sklonjen, samo su zidovi koji su čuli najviše plača, molitvi, ali na kraju krajeva i povika sreće ostali da svedoče o prošlom vremenu. Na prvom spratu se nalazila prijavnica, i u nastavku se prostirao niz (pretpostavljam) soba u koje su primani pacijenti na pregled. U jednoj od tih soba se nalazio jedan sto, u drugoj kolica na kojima bi stajala oprema neophodna za vađenje krvi, i to je sve što se nalazilo na prvom spratu.

Ali opet, taj prelazak iz sna u realnost, kao onaj sekund kada se površinski napon vode prekida i plivač izranja na površinu. Tako i mi izranjamo iz sna.

Betonskim stepenicama sam uspela da se popnem na drugi sprat bolnice, gde su se nalazile sobe pacijenata, koje su bile prazne, ali se po mestima utičnica namenjenih za razne mašine moglo zaključiti gde se nalazio koji krevet.

Ali, da li mi zapravo izranjamo?

„Šta ako?” – jedan početak nekada najjezivijih pitanja, početak pitanja na koja ni ne želimo da pomislimo, koja teramo daleko od sebe i pronalazimo sklonište u svakodnevnom životu, obavezama, pod tim velom laži da nemamo mi vremena da mislimo o takvim stvarima i problemima, imamo obaveze i treba da živimo život zaboga, treba ići na posao, u školu, brinuti se o deci i naći vremena za sebe u ovom svetu koji se kreće poput nezaustavljive svetlosti koja se prelama sa prvim otvaranjem vrata novog dana. Nije nama dato o tome da mislimo.

E sada dolazimo do malog problema: poslednji put kada sam bila ovde, mogla sam da se popenjem na treći sprat, ali ovoga puta stepenice su se srušile, te nisam mogla da dođem do tamo. Samo ću reći da se na trećem spratu nije nalazilo ništa do jedne zubarske stolice i prazne injekcije. Na svu sreću, probudila sam se, mislim.

Svi znamo da samo ne želimo da mislimo o tome. Istina je da ne želimo da naše misli uronimo u nešto što je neprijatno, izbegavamo to po svaku cenu, sebe dajemo i svoje misli predajemo čemu god da stignemo, samo ne tome – društvene mreže, krimiči, letnji bezazleni romani, trening...

Hajde da budemo malo nevaljali, promislimo malo zajedno o realnosti i snu, hajmo, šta nas košta? Šta je bilo, već se tresete od straha, već biste da se što pre odvojite od ovih misli, ne odgovara vam što to nije u sklopu vašeg moždanog tasa... ili ste možda hrabri i, što bi se reklo, „zinat” nastavljate dalje. Ko sam ja da vagam mozgovima ljudskim?

Sada se nalazim ispred jedne škole, jednospratne, izgrađene od crvene cigle sa braon krovom od nekog lima. Kako sam ušla u tu školu, zapahnuo me je miris starih knjiga, iako nijedne knjige nije bilo na vidiku. U hodniku kojim sam prolazila su se pored vrata koja vode u učionice nalazile table od plute, i samo na jednoj se nalazila slika cvetića sa pet latica crvene boje kako se smeje i sa suncem u čošku slike, dok je drugi čošak bio pocepan.

Šta ako mi zapravo sve sanjam? Jezivo pitanje, zar ne? Šta ako je sve ovo san, šta ako ništa od celog sveta nije realno, šta ako ništa zapravo ne postoji? Šta ako kada dođemo do imanentnog kraja našeg ljudskog života, neko samo podigne aparat sa našeg lica i pita: „Kako je bilo u simulaciji?” Pomisao od koje prođe strah kroz kosti, nije li tako, i još milion pitanja koja će se postaviti posle toga. Kako sam dospao u ovu simulaciju? Zar sam ja dao dozvolu da me stave u simulaciju? Ko sam ja zapravo? Ko ste vi? Gde se nalazim? Koja je godina sada?

Ali ostavimo futurističke teorije zavere po strani, skoncentrišimo se malo na fiziološki aspekt, konkretno na mozak u tegli.

Ušla sam u jednu od tih učionica, kao da me je nešto privlačilo da uđem u baš tu učionicu. Ona se razlikovala od drugih. Njene stolice su bile spuštene, za razliku od ostalih učionica čije su stolice uredno bile poslagane na stolove kao da samo čekaju učenike prve smene da ih skinu sa stolova i krenu u nove radne obaveze, ali opet to su bile one stolice koje nemaju oslonac na sva četiri čoška nego one osakaćene, neudobne. U ovoj učionici zavese su bile razmaknute do kraja, a napolju je rominjala kišica dok je na nebu bio najlepší zalazak sunca koji sam videla. Plamena crvena se prelivala u narandžastu, koja se onda pretvarala u maltene ciklama-roze, istu boju kao moja omiljena bojica koju sam koristila u prvom razredu osnovne škole, pa se onda ta roze lagano prelivala u boju breskve, pa na kraju u žutu.

Mozak u tegli... neobična predloško-padežna konstrukcija? Zamislimo je u glavi, jedan ljudski mozak, sa svim svojim vijugama, ambicijama, željama, snovima, mislima koje idu trista na sat, sa raznim činjenicama popakovanim kao med u saće. A sada bih predložila kap meda da popuni jedan od milijardi i milijardi šestougaonika saća. Ljudski mozak ne može da zna da li se nalazi u lobanji ili u tegli.

Ovo zvuči još strašnije nego prva pretpostavka o simulaciji, nije li tako, moji dragi konformisti? Pretpostavka da smo mi samo jedan mozak u tegli koji se nalazi na nekoj stotoj polici u nekom naučnom institutu zaboravljen, a niko ni ne sluti da taj mozak halucinira ceo jedan život, da taj mozak u sebi krije toliko toga i na kraju krajeva niko neće moći da kompletno reši misteriju tog mozga.

Ali ono što me je najviše zaintrigiralo kod ove prostorije jeste prisustvo jedne knjige na poslednjoj klupi u redu do prozora. U poređenju sa prošlim putem kada sam bila ovde, ništa se nije promenilo eto, osim te knjige koja je svaki put kada dođem drugačija i tako presavijena na određenu stranu. Nekad je to Dostojevski, nekada Andrić, nekada Kafka, nikada nije ista knjiga na stolu. Tako, gledam ja tu knjigu, i ona gleda mene. Odlično znam šta će se desiti kada budem probala da je podignem da vidim na kojoj je ona strani obeležena. Nije ni bitno...već vidim da je dolap krenuo u novi krug.

Možemo li mi ovom našem mozgu da kažemo da promeni kanal, da nam je dosta ovog života i samo da se pojavimo u novom snu? Kako bi to bilo zanimljivo – mogućnost da se iskoči iz sopstvene kože! Kako su snovi samo moćna alatka, mogućnost da se ostvari sve što želiš, da pobegneš od realnosti ili da je izmeniš po svom nahodjenju, mogućnost omnipotencije, da se ceo ovaj svet podredi volji pojedinca. Ali opet, snovi su nepredvidivi, kao divlji konji koje je nemoguće zauzdati, oni dobijaju krila i lete oko nas, smeju se ljudskoj gluposti i želji, ali ipak, na kraju, to su samo snovi i oni mogu nestati dok se udari dlanom o dlan...

Kakva zanimljiva misao! Ja trenutno sedim za svojim kompjuterom i pišem fragmente na ovu temu, osećam kako mi prsti udaraju po tastaturi i vidim kako se slova pojavljuju, kako moji prsti igraju i mislim: „Da nisam i ja možda samo jedan mozak u teglici koji sve ovo sanja? Da li je sve ovo samo jedan veliki san, jedna velika zabluda, surova laž, ali opet, da li je ona zaista surova?”

Ispostaviće se da je sve ovo jedan veliki, nama nedokučiv dolap.

Pogledajmo još jedan status reči san, status gde san označava noćna lutanja. Pogledajmo i onaj status koji govori da je san nešto čemu čovek stremi, nešto što čovek želi. I kako to biva kada čovek nešto želi, ne želi ga samo on sam, taj isti san možda imaju i drugi ljudi.

Nalazim se na nekoj vrsti splava, koji se sastoji od debla čvrstog, mokrog, zagasito braon drveta na kojem je počela da se širi neka vrsta zelene alge koja je klizila čas gore čas dole, kako je splav išao vertikalno gore-dole uz vodopad. Debla ovog splava su bila povezana malo iskrzanim kanapom boje slonovače kojim se vezuju brodovi kad pristaju u luku.

I onda, kako to i priliči čoveku, kreće nadmetanje za ostvarivanje snova. Ali kakav ko ima san i ko se sa kime da se nadmeće?

Neko ima san da ceo svet baci pred svoje noge? Čime? Muzikom, likovnim delima, rečima, oružjem? Sa kime li se onda takav čovek takmiči? Da li se takmiči sa celim svetom, sa liderima zemalja ili možda sa samim sobom? A na primer, nekome je najveći san da prehrani porodicu, da ima krov nad glavom, da ne mora da brine o tome da li će sutra biti moguće za njega, da ne mora... Neko možda sanja o detetu, neko sanja o tome da se otarasi onog kojeg ima.

I tako na tom splavu i ja, obučena u neku plavu odoru koja je dosezala do mojih potkoljenica, sa rukavima dugačkim tačno onoliko koliko da mi zasmetaju u rukovanju veslom koje je bilo od istog drveta kao i splav. To veslo, kojim sam određivala da li splav ide gore ili dole, čijim sam ostrim vrhom probadala taj vodopad kao u leđa neke nedužne životinje, ubijene radi samopreživljavanja.

Snovi nikako nisu pravljeni jednaki – svako ima neki svoj izvor svetlosti i nešto što ga pokreće poput leptirice koja neustrašivo ide ka plamenu sveće. Nečiji san je da postane novinar, lekar, pravnik, učitelj, i to su sve snovi koji su ostvarivi napornim radom i trudom.

I opet, kao i sve na svetu, kao što svaka medalja ima dve strane, nečiji snovi su nekada nedostižni, ma koliko radio i trudio se, jer ne pripadaju našem domenu postojanja. Nekome je san da samo još jednom čuje glas svoje bake, da još jednom sa dekom ode na pecanje, nekome je san da samo još jednom zagrlj nekoga koga više nikada neće moći da zagrlj, ali opet prvi status reči sna to može da nam obezbedi, da još jednom na tom carskom drumu susretnemo dragu osobu. Ali posle, naravno, sledi buđenje i ponovno prihvatanje činjenice da je to bio samo san i da to na ovom planu egzistencije više nije moguće.

Vodopad, ne znam ni sama koliko dugačak, izliva se iz Posejdonovih usta, i padao kroz neku kamenu cev, na kojoj su stajale skulpture raznih delova tela, ruku, nogu, glava, torzoa, tako ovekovečeni u tom kamenu, toliko realistični da izgleda kao da je prave ljude neko tamo zalepio i samo ih premazao nekom smesom da liče kao da su od kamena. Na kraju tog vodopada mogle su se videti stotine, ako ne i hiljade olupina brodova, nagriženih od vlage, raznih boja i oblika, a zemlja na kojoj su se oni nalazili beše pokrivena istom onom sluzavom algom kao i moj splav.

I posle, kada se probudimo iz tog sna, plačemo, ili ne plačemo, kako ko. Neko je srećan što je imao priliku da ponovo susretne nekog dragog, a neko ipak proklinje taj san što je samo san, neko bi ovu realnost za taj san zamenio. Ali setimo se želje da se samo još jednom vidimo sa nekim, može li se onda reći da su snovi krivi ili je kriva čovekova nezasićenost?

Kada se popeh da vidim Posejdonovo lice, nekolicina ljudi se pojavi iza njegove krune i siđe niz njegovu kosu i bez reči se ukrca na moj splav. Kao da sam već znala, ja probodoh tu životinju od vodopada i mi krenusmo dole.

Neki ljudi su sedeli, zagledani u nešto što ja nisam mogla da vidim, neki pak veoma nestrpljivi hodali su ukrug oko ovih što sede i nemo posmatraju. Uspeli da razmenim par reči sa jednim od ovih nenađenih putnika.

Ali naravno, čovek je društveno biće, to se svaki put spominje na času biologije. I opet čovek kao čovek, kao biće koje je svešću izdvojeno, imaće svoje mišljenje o svemu i svačemu i stvarima koje ga se ne tiču, ali i o stvarima koje ga se tiču. I onda kada čovek vidi nekoga ko nosi san u sebi, ko tim snom zrači, ono što se očekuje od čoveka ispunjenog vrlinama jeste da ako ne da podršku, ili da, makar ne osuđuje. Ali danas ljudi sa milion mačeva, strela, ubojitih kopalja, pušanih zrna, metaka, koji nam leže na jeziku spremni da u svakom trenutku budu direktno ili indirektno upereni u nečije svetlo, u nečiji zrak.

– Odakle dolazite?

– Iz svesti.

– Gde idete?

– Tamo gde ti vodiš, kormilaru.

– Ko ste Vi?

– Ja sam ideja.

– Koja ideja ste Vi? Recite mi, molim Vas, kako ste Vi to ideja i čija ste ideja?

– Tvoja, ja sam ideja o onoj kućici za ptičice koju si htela da napraviš na letnjem raspustu 2014. godine, sećaš se, ona koja je trebala da bude obojena u plavo, ljubičasto, roze i žuto.

I onda kada čovek udari, kad ispali tu oštricu u nečiju svetlost, šta je time postigao? Svi bi imali neku potrebu da nešto kažu, danas svako ima pravo da kaže šta hoće, ali da li to i treba da kaže. Kako kaže izreka, čovek vidi trun u tuđem oku, a patrlj u svom ne vidi. Ljudi kažu mnoge stvari, ne znajući kako će to uticati na nekog čoveka.

A taj čovek u čiji su san drugi tako nemilosrdno zarili svoje ubojito oružje ima dve opcije.

Neko će to oružje upućeno iz ljubomore i zavisti ostaviti da se kao parazit gloži u njegovom snu, da ga rastače, ne samo san već i samog čoveka, da bi se na kraju došlo do te tačke da čovek odustane od svog sna i da taj san samo iščili i ispari iz njega.

Ali, naravno, ima i onih kojima su te oštrice samo podstrek da nastave dalje, ima i onih koji to ubojito oružje vade iz svoje svetlosti i ostavljaju ga po strani, a svoju svetlost zaleće i još više pojačaju njen sjaj. I posle to oružje, po postignuću sna samo može da izgori od te iste ljubomore od koje je i upućeno.

– Ako vi idete iz svesti, onda sada idete u zaborav.

– Ako ti tako vidiš za poslom.

– Ali moj splav vozi i gore i dole.

– Vozi.

– Znači moguće je vratiti nešto iz zaborava, zar ne??

– Moguće je, ali je nemoguće svega se sećati, neke stvari moraju da se zaborave, tako je najbolje. Mada se ti tih stvari ni ne sećaš, nije li tako, kormilaru?

I tu se naš razgovor završi, jer mi stigismo do mesta gde sam iskrcala ove ljude, ove ideje. Ali takođe ukraha i nove ljude, ili stare ljude, stare ideje... ne znam...

Odjednom, više mi nije do vožnje splavom.

Kada smo sagledali obe situacije, možemo zaključiti da je najbolje ostati pri sebi, ostati svom snu dosledan, boriti se za ono što želimo, jer druge ne možemo menjati, ali ako se svako od nas promeni iznutra, neminovno će i društvo morati u jednom trenutku da se promeni – više neće biti popularno rasipati se oružjem i nastupiće možda neko bolje vreme...

U kom god vremenu da se nalazimo, borba za ostvarivanje sna je uvek nemilosrdna.

Naravno, dolap, opet bez moje dozvole kreće u novi krug, pa barem nisam više na onom splavu. Vidi sada ovo – fakultetska slušaonica! Da li me i ovde čeka neka nedostižna knjiga kao u onoj školi?

Neki biraju da svoje snove ostvaruju napornim radom i trudom, a drugi biraju da idu ispod žita, da svakome podmetnu nogu, da koriste svoje tehnike manevrisanja da dođu do tog sna. Ali na šta je čovek to sve spreman da bi postigao svoj san? Da li ste spremni da nekome podmetnete nogu da biste došli do tog sna? Da li ste spremni da prodate sebe i svoj autoritet? Da li ste spremni da povijete svoju kičmu ili da je se kompletno rešite zarad tog sna? Da li ste spremni da izgubite i prodate sve ono što jeste ili niste zarad tog sna?

Neki jesu, a neki nisu.

Na sve ovo dodaje se i ravan vremena.

Sve oko mene napravljeno je od mahagonija, ja koliko mislim stojim na nekoj vrsti sredine tog ogromnog teatra, sedim za jednim stolom, ali kako to, dolape, bez olovke i papira da me ostaviš? Koga li ovde sada treba slušati, koje činjenice spustiti niz grlo, koju gorčinu ili sladost?

Koliko dugo traju snovi, pa onoliko koliko ih mi negujemo i koliko im pažnje posvećujemo. Snovi su kao biljka koju je potrebno negovati svaki dan, hraniti, dati joj vode i sunca. Neki tu biljku, pred sam vrhunac plodonosnog ostvarenja... ostave, jer ona nije ispunila njihova očekivanja u vremenskom roku u kojem su oni hteli, a neki se o njoj brinu iako znaju da nikada neće procvetati...

Ne bi bilo pogrešno reći da snovi žive koliko i čovek sam, ali onda bismo opovrgli toliko ljudi čije nasleđe živi i danas, koji su se trudili da arabeske svojih snova duboko utkaju u dalje generacije i čije je biljke neko uzeo i nastavio da neguje i dalje razmnožava. Ovde smo izdvojili velikane, ali šta je sa snovima običnih ljudi, šta ćemo sa onima koji su otišli, ko će njihove biljke nastaviti da gaji? Onda efektno samo groblje postaje oaza neostvarenih snova obrasla zaboravom.

Ispred mene se nalazi, ako dobro vidim odavde, neki sto isto od mahagonija i na njemu jabuka... I osoba?! Hej, pa ovde konačno ima nekoga! Ovo mi se baš nikako nije dešavalo do sada! Postoji neko sa kime ću moći da popričam, još jedan stanovnik dolapa možda, ne znam, samo znam da ja tu osobu vidim. Šta li ona mrndža tamo dole? Koje li besmislice izlaze iz njenih usta, ali i slatka besmislica je bolja od gorke istine.

Nisu samo groblja obrasla zaboravom, nego i naše pamćenje. Koliko nas može sa sigurnošću da kaže koji mu je bio prvi san, prva želja, a koliko nas može da kaže koliko ih je bilo kroz vreme... Jeste li se sada setili nekih? Drago mi je, a ako niste, pitajte nekoga ko bi o tome mogao nešto da zna – ko pita, ne skita. I ti snovi, kako se samo smenjuju, nekada brzo, a nekada sporo, nekada na mesto aktuelnih snova dolaze novi, a nekada i stari snovi grunu iz zaborava i ponovo istupe na pozornicu.

Ja se spuštam dole koliko me noge nose. Srce mi drhti u grudima, ko li je ovo, šta će sada da bude, dolape, šta li si mi sada spremio! Što se više približavam toj osobi, to jasnije čujem o čemu ona priča, o nekim snovima, pozornicama, ovo mora biti zanimljivo! Ta osoba mi je okrenuta leđima, ali njen glas je tako poznat, kao da sam ga već pre negde čula, ko je to?

Koliko nas je do sada ispunilo svoje detinje snove, sada kada smo podrasli? Neki su konačno skupili ceo album sa sličicama koji nisu kada su bili mali, neki su upotpunili svoju kolekciju Minis konjića, neki su konačno uspeali da dosegnu najvišu granu na drvetu...

– Hej!

Ja uzvikhuh hej, uhvatih tu osobu za rame, ali kada sam je okrenula sebi, pa, imala sam šta da vidim, ta osoba, ta osoba je bila ja?

– Ko si ti?

– A ko si ti?

– Ja sam ja, a ko si ti?

– Ja sam izgleda isto ...ti...

– Kako si to ti ja, da nisam ja previše ovde razmišljala pa mi se mozak pregrejao da haluciniram?

– Kako si ti onda ovde, ako sam ja bila na raznim mestima, nemaš pojma o tome, zar ne?

– Ne uopšte...

- *O čemu li ti, druga ja, uopšte toliko raspredaš, o kakvim snovima ti snivaš, kakve ti to snuješ snove biserove?*
- Pa ja sam ovde do sada pričala o snovima, o snovima kao o nečemu što svaki čovek poseduje i čemu treba da stremi.
- *A jesi li pričala o snovima kao o carskom drumu?*
- Pa naravno da jesam, ako si ti ja, ti bi već trebalo da znaš o čemu sam pričala i šta sam u stanju da pomislim, ako si ti uopšte ja!
- *Naravno da znam šta je sve moglo da ti padne na pamet, jer je i meni isto to moglo da padne na pamet, samo ja nisam imala privilegiju da za stolom od mahagonija razmatram o tome, nego sam vozila splav, išla po bolnici i školi.*
- Pa, da kažemo da si ti ja, i da možeš da razmisliš o svemu o čemu sam i ja... reci mi onda... koja od nas dve treba da se probudi?
- *Ne znam...*
- Veselo... ne znam ni ja...
- *Šta kažeš da probamo da se probudimo zajedno?*
- To može biti jedna od opcija... onda pretpostavimo da bi se obe vratile tamo gde pripadamo... samo... gde li je to?
- *Gde god da je, ja sam sigurna da ćemo mi izdržati, ipak si ti ja, a ja ti, odlično znamo koliko smo jake i koliko smo sposobne, nemam sumnje u nas dve. Hoćemo li?*
- Hoćemo...

Druga nagrada: Mateja Mladenović, *San jednog penzionera*, Gimnazija Obrenovac

SAN JEDNOG PENZIONERA

Tihi, novopečeni penzioner stoji pred otimačem i razmišlja, dok mu u ušima i dalje odzvanja: „Pare ili život? Da li da mu dam samo novčanik ili predam i porodično blago, srebrninu i sve što je od mojih ostalo? Da li će me tada ostaviti na miru?” Izgleda da će penzioner, veoma racionalno, odabrati prvu soluciju. Značajno uzrujan, ali sa neobičnim olakšanjem odiše čovek koji je upravo spasao živu glavu. Tako, dok je odlazio sa mesta zločina, gde se susreo sa smrću, nije ni pomišljao da bilo koga pozove. I zašto bi? Ovo je za njega bila samo još jedna situacija u kojoj se poneo racionalno i hrabro. Zapravo, bolje rečeno, poneo se veoma odgovorno, kao kakav gospodin u nevolji, a prava gospoda se ne hvali takvim podvizima, već pušta ostale da ih sami uvide. Penzioner nastavi dalje svoju jutarnju šetnju i uđe u prometnu ulicu. Začudi se kada je video mnogo mladih ljudi kako čekaju na nekoliko autobuskih stanica koje su se nalazile veoma blizu jedna drugoj. I ako se nigde nije uputio, stade između njih. Svojim izgledom je odudarao od okoline. Crni kaput, sivi džemper i stare pantalone, zajedno sa iznošenim, odrpanim cipelama činili su ga neupadljivim, a baš to je ono što ga je izdvajalo od ostalih. Njegova pojava je bila svedena na jednu prozirnu senku koja je svojim držanjem silno pokušavala da se stopi sa ništavilom i utone u večni zaborav. Ono što je jednu veliku hodajuću besmislicu činilo još glupljim prizorom jesu nasmejana lica koja su izgovarala tako proste, a opet tako, samo njemu, nerazumne reči. Dečaci u sportskim trenerkama i fudbalskim patikama bili su prvi čiji je razgovor penzioner uspeo da prečuje. Bila je to burna rasprava oko toga da li je dosuđeni penal na prošlom meču bio validan ili pak nepostojeći. „Kakva su to bila vremena kada sam ja još branio! Pa ne bi mogli da mi daju ni šesnes takvih penala!”, prisećao se on nekih starih dana, od kojih je jedino ostao jedan trofej sa gradskog turnira za najboljeg golmana. Malo se probi ispred, do bučnog i prometnog puta, da vidi autobus kako dolazi. Dve devojčice koje su nosile rančeve i istovetne, tanke roze jakne pričale su o rođendanu neke njihove drugarice i tome kako je ona, iz nekog razloga, odbila da pozove četvrtu drugaricu. Njih dve su smatrale da je za to odgovorna majka slavljenice, jer je mislila da nevaspitanu decu koja daju sebi za pravo da odgovaraju nastavnicima fizike i ne rade domaće zadatke samo zato što im se „ne sviđa predmet” ne treba zvati u stan kod njene ćerke. Dve drugarice su se ipak složile da bi im bilo lepše da je i ona mogla da dođe. „Ja sam bio sjajan đak, koji je uvek slušao i radio sve na vreme, ali opet... ponekad sam se družio sa onim Vladom koji je pušio... Možda ni Šone nije bio najbolji, ali ipak je bolje što se mama umešala”, smatrao je penzioner. Dok su mu misli bile obuzete, bučna i prljava šklopcija je stigla. To ga trže, on odluči da uđe i nađe sebi mesto. „Bože, koliko sam besposlen otkako sam završio sa svojim poslom”, reče u sebi. Ali ono što ovaj čovek nikako nije mogao da uvidi bila je apsurdnost situacije u kojoj se nalazi, kao da je bio najveći neprijatelj Albera Kamija. Budućnost u oličenju prošlog vremena sedi zajedno sa decom i otkriva im šta će postati. Ali ona sedi i mudro čuti, ne pokazujući sebe dovoljno. Možete se pitati da li se to ona igra sa nama, pa ne želi da sebi smanji užitek time što bi nam pre vremena pokazala sve karte, po kojima definitivno gubimo sav ulog, ili je to ipak stvar klase, te ona želi da uvidi ko je dostojan da postane izuzetak. Kako god bilo, on je i dalje mirovao dok je autobus polako kretao, ne shvatajući kolika je praznina koju je uneo sa sobom. Dečaci su u međuvremenu promenili temu i priča se sada vodila oko nečega što penzioner nije shvatao, a imalo je veze sa internetom. Naglo, vozač uvrnu volan i skrete za jednu krivinu. Kada ga je prošao napad vrtoglavice, on otvori oči. Desno od njega su se sedele one dve drugarice, ali sada mu se učiniše starijim. Zapravo, ne samo starijim, već su nosile i neke druge stvari. Ili mu se ipak činilo? Jedna od njih dve je posmatrala zgrade koje su prolazile, nagnute glave na staklo prljavog prozora autobusa. Kosa joj bila neuredna, raščupana, oči pospane i krvave. Njena drugarica je sedela pomalo zabačene glave za sedišta i delovalo je kao da bi svakog trena mogla da se isprovraća. Nosila je majicu koja je bila veoma kratka i farmerke koje su bile otvorene na kolenima i izrazito uske. Penzioner se zabrinuo za njeno materijalno stanje i još je primetio neprozirnu kesu koju je držala između nogu. Odatle je dopirao nekakav zvuk koji asociira na sudaranje staklenih predmeta. Iako su pričale tihim glasom, koji je podsećao na mumljanje, Besmislica je uspeła da čuje da jedna od njih spominje da je tamo neki „after” bio završen na veoma loš način. „Valjda taj drug After nije dobio batine”, uplašio se on.

Dok je tako penzioner još razmatrao kako je loše to što deca kojima smeta vožnja moraju da putuju do škole autobusima i maksimalno se fokusiraju da iz usta ne izbace krstareću raketu, pređe pogledom na sedišta ispred drugarica. Tamo je video dva dečaka čiji ga je razgovor vratio u mlade dane. Ili dva momka? I oni mu se učiniše starijim nego na stanici. Momak do prozora je na sebi imao kačket i nešto je žustro objašnjavao i gestikulirao svom drugu. Penzioner primeti da je imao nekoliko posekotine na desnoj pesnici. Za to vreme, drug sa kratkom kosom je sve vreme slušao i povremeno proklinjao splav. Nosio je crnu majicu sa natpisom „Crazy North“, šta god to značilo, crnu trenerku i izrazio šarene i „naduvene“ patike. On je u jednom momentu počeo uporno da tvrdi kako će sutra uveče „poneti palicu i banuti tom glodararu u kraj, pa ako treba i na gajbu“. Besmislica nije baš najbolje uspevao da poveže o čemu oni zapravo pričaju, ali je došao do zaključka da momci govore o bejzbol meču koji će se odigrati sutra uveče, dok sada, na putu do škole pričaju o pecanju sa njihovog splava. Opet, on nije uspevao da shvati da je buđenje došlo da pokupi još života, koji će se uskoro u potpunosti predati svojim požudama i slabostima. Postaće zarobljenici koji će svoj zatvor nositi sa sobom. Postaće slepci u lavirintu. Postaće muve u tegli. Postaće žabe u vodi koja se postepeno zagreva, a sve to kako ne bi morali da u oči pogledaju zver sa kojom moraju da se suoče, a zatim celokupnoj toj borbi daju smisao. Penzioner se iznenadi kada vozač opet naglo skrenu. Ovoga puta, ponovo zaokupljen mislima, još je manje bio spreman na taj potez. Polako otvori oči i pogleda u pravcu one dve devojke, ali sada je video samo jednu. Zaprepastio se. Izgledala je bar dvadeset godina starije. Lice joj je bilo sumorno i izabrano, pogled staklast. Ni po čemu se više nije mogla prepoznati, ni po lepoti, ni po lepjoj odeći, glasu... Olupina od čoveka nije mogla da dođe sebi. „Kada su njih dve izašle? Kada je ova žena sela ovdje? Nismo još ni stigli do školske stanice. Kako je moguće da ništa nisam primetio?“ Dok su mu ova pitanja sevala u glavi, on primeti da žena drhtavom rukom drži telefon i čita nešto. Penzioner se malo uzdignu u sedištu i vide deo naslova u elektronskom izdanju „Politike“:

„Inflacija je vrtoglavo pora...“ „Sigurno se sada nervira što su računski skuplji, što ne može da sebi kupi nešto lepo u tržnom centru“, nabrajao je on u glavi. Za oko mu je zapao vrh neke male, staklene flaše koju je žena držala u džepu tanke jakne. Nije mogao da zaključi koje je piće u pitanju, pa polako preusmeri pogled na sedišta ispred. Tamo su sedela dva muškarca. Jedan se držao rukom za sedište ispred sebe, a olupina primeti da je imao nekoliko brojanica na njoj, dok mu je oko vrata visio krst. Osoba pored njega je izgledala slično – prljavo i beznadežno. Penzioner se sada već ozbiljno pitao da li je zaspao u nekom momentu. Šta je propustio? Pređe pogledom preko papira koje je držao muškarac bliže njemu. Kada je video da štampanim slovima piše „Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja – Odobrenje za primanje socijalne pomoći“, on odluču da ustane i ode do vozača. Nije stigao ni da postavi pitanje, kada se autobus zaustavi, a vrata otvoriše. On izađe i ugleda školu i decu koja su veselo izlazila. Lica i držanje tri osobe koje su unele nelagodu penzioneru odjednom se promeniše. Sada su postala tako vesela i srećna dok su im deca prilazila i započinjala sa pričom o tome šta su danas učila, kako su znala da urade zadatak na tabli iz matematike i kako će sigurno zato jednoga dana biti astronauti. Crna rupa je upijala taj prizor i čudila se ovom kraju putovanja. Uskoro će podne, te on odluču da kupi novine i uveri se i sam u loše stanje srpske ekonomije. Pređe brzo preko teksta: „Ukoliko Srbija ne prihvati novi predlog EU za konačno rešenje pitanja Kosova, suočiće se sa do sada nevidenom izolacijom koja podrazumeva zaustavljanje i povlačenje investicija i ukidanje bezvignog režima. Smatramo da evropskom jedinstvu više ništa ne sme stati na put i moramo do kraja biti istrajni i u osudi ruske agresije i uvođenju sankcija, navodi se u saopštenju.“ Penzioner pomisli kako se očito vremena menjaju, jer kada je on bio u punoj snazi, nije bilo ovoliko prostora za biranje kao sada. Ipak, ono što je zaboravio jeste da Srbija više nije u devedesetim i da „Politika“ više ne košta petnaest milijardi dinara. Nije shvatio ni to da nam se preti istim stvarima i da zapravo Evropa prst, umesto na obaraču, drži na „non-pejperu“. Njegovu udubljenost u političke teme prekidre visrak: „Pogledaj se!“ Čovek se toliko uplašio i naglo okrete da jedino što je uspeo da vidi jeste sevanje iz pištolja.

Tih, novopečeni penzioner skoči iz svog kreveta. Bio je mokar. Tresao se. Njegov mali i lepo ureden stan nikada nije bio tešnji. Nedostajalo mu je vazduha. On se svakako oporavio, već u toku prepodneva, nemojte da se brinete, ali koliko god pokušavao da potisne ovakve sulude ideje i snove u svojoj glavi, oni će nastaviti da ga proganjaju kao sene prošlog života u kojem nije bio samo beskorisni organizam sveden jedino na postojanje. Oni su utvare koje pokušavaju da mu objasne da on neće, kada dođe pred Boga, biti ono što je mogao da postane, jer se plašio, jer mu je lakše bilo da ide linijom manjeg otpora i da bude osrednji čovek. Napustivši svoje snove, koji su trebali da njegovom Sifzifovom poslu i životu daju smisao, njemu je sada jedino preostalo da se istih kloni, zauvek.

Treća nagrada: Natalija Stanojević, *Insomnija*, Filološka gimnazija

INSOMNIJA

Već danima ne mogu da spavam. Ne mogu da sklopim oči dok mi budno srce divlja i igra po svome. Od većitog sanjara koji noć ljubi kao svetinju ostale su samo razrogačene prazne oči uprte ka zvezdama koje se čas vide, čas ne vide. Tamo gore, gde drukčije Sunce svako veće zalazi, neko je oteo i prisvojio moje snove, i to tako nemilosrdno da mi je duša već sad dovoljno suva da bez prestanka gori. Kome li je, toliko nesrećnom, pripalo sve što je život meni imao da ponudi u tako oskudnoj meri da sam mu morala dodavati i svoju ludost i laži, i to tek toliko da podseća na san kome se čovek može nadati? Ta ludost i slatke laži i nemaština nade čekali su pod mojim jastukom svake večeri da me zavedu dovoljno da im se puzeći uvek vratim. Trenutak kada mi kosa sklizne preko ruba kreveta i zavesa se napokon spusti pred umornim zenicama, tad počinje veličanstveni čin za kojim publika od jutra žudi. Kad prigušena svetla ponovo rasvetle pozornicu, prisetim se zašto i dalje čuvam kartu. Dozvoljavam svim marionetama, lutkama i specijalnim efektima da me priljube uz sebe i šapuću koliko sam im nedostajala u retkim momentima kad me nema. Padam na svaku preuveličanu izmišljotinu kao da je prvi put i kikoćem se kao dete, jer mi je tu dozvoljeno da budem. Kako mi sve to strašno nedostaje! Fali mi čak i onaj gorki dah rastanka svakog jutra, kad se zavesa širi i ja sam ponovo primorana da živim na svetloj strani meseca. Od celog mog spektakla, ostao mi je samo mrak. Ostale su mi puste, tihe noći i saznanje da će mi svanuti ono staro, dosadno Sunce koje uvek svane i da ću ponovo živeti jučerašnji dan.

Od prve prazne noći sam u svađi (ako se tako može nazvati naš mali rat) sa srcem. Ono je prodalo sve moje dragocenosti i antikvitete potpunom strancu za malo topline i svežeg vazduha. Bajke i romani koje sam pomno skladištila godinu za godinom odleteli su sa mirisom jedne jutarnje kafe u društvu nepoznatog čoveka. Čim je ovaj stranac pronašao prečicu do svega lakovernog što su istrunule mlade kosti čuvala, moji snovi i jedina karta za beg bili su spakovani i zapečaćeni u tuđim rukama. Kapci i trepavice su mi bez najave izgubili na težini, ostavljajući za sobom naslage umora koje ne mogu da očistim. Život nisam tražila. Od njega trčim i udaljavam se otkad znam za sebe. San je jedini koji mi je pružao ruke i obavijao ih oko mog stuka dok su ljudi živeli, šetali i voleli. Sve je teklo bistrim tokom i bez mene. Sati su prolazili i bez mene kao njihovog svedoka. Srca trčala po drumu i slamala se iako im se moje nije pridruživalo. A sada je i mene slučajno poznanstvo gurnulo u nepoznatu reku u kojoj nikad nisam naučila da plivam. Lutke su digle ruke od mene, nikakvi vatrometi ne dočekuju moj dolazak, a vreme se izležava kao da imam na šta da ga trošim. Tokom dana možda i uradim nešto korisno, zalijem cveće ili popričam sa njim, ali tokom noći sam opet čudovište sa praznim pogledom i neurednom kosom koje bez ijedne suze oplakuje svoj izgubljeni san. Opet mrtve oči okrećem ka nebu i proklinjem onog ko sanja moj beg i slobodu. Onda se premišljam, da li da se molim da opet živim kao školjka ili da se molim da su sati preko kojih se Sunce razliva moj novi izlaz?

Stručni žiri u sastavu:

vanredni profesor mr Svetlana Knežević Lukić, vanredni profesor Marina Crnogorac Dimitrijević, docent dr Vojislav Klačar, docent Jovanka Mladenović, likovni kritičar Maja Živanović, vanredni profesor dr Dušica Filipović, profesor na Akademiji umetnosti u Novom Sadu Maja Simić i redovni profesor mr Ružica Bajić Sinkević doneo je 25. maja 2023. godine odluku o pobednicima konkursa.

Predsednica žirija i selektorka radova u kategoriji Kreativni tekst bila je vanredna profesorka dr Dušica Filipović, dok je za ostale kategorije selektorka radova i predsednica žirija bila redovna profesorka mr Ružica Bajić Sinkević.

POSEBNA POHVALA ZA ISTICANJE, KVANTITET I KVALITET PRISPelih RADOVA FILOLOŠKOJ GIMNAZIJI IZ BEOGRADA

Spisak škola

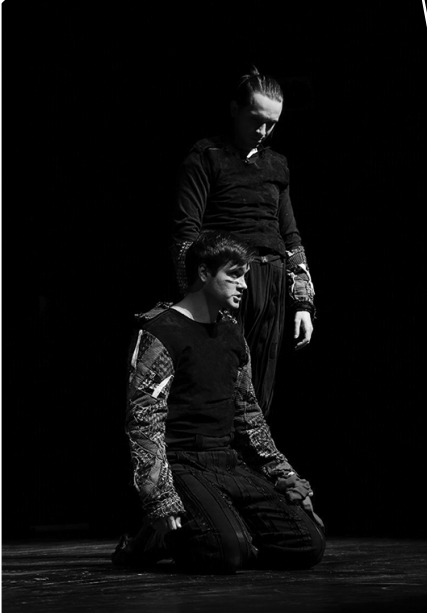
ITHS, Pravno-birotehnička škola „Dimitrije Davidović“, Četrnaesta beogradska gimnazija, Gimnazija u Obrenovcu, Srednja škola „Svetozar Miletić“ Novi Sad, Gimnazija „Takovski ustanak“, Belocrkvanska gimnazija i ekonomska škola, Osmo beogradska gimnazija, Umetnička škola Čačak, Gimnazija i stručna škola „Dositej Obradović“, Aleksinačka gimnazija, Umetnička škola Užice, Prva beogradska gimnazija, Politehnička škola Subotica, Gimnazija „Branko Radičević“ Stara Pazova, XIII beogradska gimnazija, Gimnazija „Svetozar Marković“, Tehnička škola „23. maj“, Gimnazija „Boljai“, Gimnazija Čuprija, Ekonomsko-trgovinska škola Kruševac, Gimnazija u Lazarevcu, Umetnička škola u Kraljevu, Prva beogradska gimnazija, Četvrta gimnazija u Beogradu, Prva kragujevačka gimnazija, Škola primenjenih umetnosti Šabac, Peta beogradska gimnazija, Srednja poljoprivredna škola Zrenjanin, Umetnička škola u Kraljevu, Filološka gimnazija, Gimnazija „Stevan Puzić“ Ruma, Srednja privatna škola „Vava Asja“, Srednja škola „Jovan Cvijić“, Gimnazija „Branko Radičević“ Stara Pazova, Elektrotehnička škola „Nikola Tesla“ Pančevo, Tehnička škola „Mileva Marić Ajnštajn“ Novi Sad, Gimnazija „Stevan Puzić“, Arhitektonska tehnička škola, International School, ETŠ „Paja Marganović“ Pančevo, Gimnazija „Sveti Sava“ Požega, ETŠ Zemun, Gimnazija u Lazarevcu, Gimnazija „Borislav Petrov – Braca“, Ekonomsko-tehnička škola Kuršumlija, Umetnička škola Niš, Ekonomsko-trgovinska škola Smederevo, Gimnazija „Bora Stanković“, Srednja medicinska škola Subotica, Baletska škola „Lujko Davičo“, Politehnička škola „Milutin Milanković“ Kruševac, Škola za dizajn „Bogdan Šuput“, Gimnazija „Vuk

Karadžić“ Loznica, Gimnazija „Borislav Petrov Braca“ Vršac, Zemunska gimnazija, Grafičko-medijska škola, Gimnazija „Uroš Predić“ Pančevo, Umetnička škola Užice, Škola za tekstil i dizajn, Treća beogradska gimnazija, Gimnazija „Dušan Vasiljev“ Kikinda, Škola za dizajn tekstila i kože, ETŠ „Vuk Karadžić“ Stara Pazova, Savremena gimnazija, Ekonomska škola Užice, XIV beogradska gimnazija, Politehnička škola Subotica, Mitrovačka gimnazija, Drvo art Beograd, Sedma beogradska gimnazija, Gimnazija „Isidora Sekulić“, Srednja muzička škola „Kosta Manojlović“ Zemun, Škola za dizajn, Hemijsko-medicinska, Škola primenjenih umetnosti Šabac, Gimnazija Paraćin, Matematička gimnazija, Elektrotehnička škola „Nikola Tesla“, Tehnoart Beograd, Knjaževačka gimnazija, Elektrotehnička i građevinska škola „Nikola Tesla“, Peta beogradska gimnazija, „Politehnika“ – škola za nove tehnologije, Gimnazija „Sveti Sava“ Požega, Tehnička škola Kikinda, Politehnička škola Subotica, Gimnazija Priboj, Druga ekonomska škola, Tehnička škola „Železnik“, Beogradska umetnička škola za dizajn i nove medije, Karlovačka gimnazija, Tehnička škola „Milenko Verkić Neša“, Škola za tekstil i dizajn, EGŠ „Nikola Tesla“ Jagodina, Umetnička škola Užice, Geološka i hidrometeorološka škola „Milutin Milanković“, Prva niška gimnazija „Stevan Sremac“, Karlovačka gimnazija, Deseta gimnazija „Mihajlo Pupin“, Poljoprivredna škola „Radoš Jovanović Seja“, Gimnazija Smederevo, Vazduhoplovna akademija Beograd, Grafičko-medijska škola Novi Beograd, Deveta beogradska gimnazija „Mihailo Petrović Alas“

Učesnici

Vanja Maletić, Kristina Popović, Mateja Mladenović, Katarina Losic, Andrija Jovanović, Vladan Arsenijević, Tina Beloica, Marija Stojšin, Todor Veličković, Srđan Grbić, Nikola Glišić, Magdalena Milenković, Stanislava Stanimirović, Hristina Kljovanik, Anđela Babincev, Stefan Stojanović, Marija Stojković, Anastasija Kuzmanović, Iva Petrović, Nevena Popović, Sofija Radivojević, Tamara Terzić, Teodora Đurić, Teodora Ršumović, Vanja Milovanović, Anđela Kostić, Milica Muslijević, Strahinja Miličević, Una Radovanović, Aleksa Glišović, Nikika Rudež, Anđela Stojanović, Miljana Todorović, Barnabaš Feher, Sofija Karan, Ena Simić, Anastasija Petrović, Jelena Fabijan, Alisa Vikić, Ema Pašić, Ilijana Baljak, Jovan Ivanović, Anđela Vodopija, Kristina Jeremić, Vladana Vračević, Staša Nikolić, Miloš Vlajković, Pavle Damjanović, Ksenija Jevtić, Tijana Savić, Isidora Jovanović, Teodora Zdjelarić, Katarina Laslo, Iva Petrović, Nevena Popović, Sofija Radivojević, Tamara Terzić, Teodora Đurić, Vanja Milovanović, Luka Vojnović, Ana Arsenović, Anja Jovanović, Katarina Gegić, Luka Pantelić, Matija Perić, Milica Živanović, Nataša Gvozdenac, Nikolina Kovačević, Sara Nikolić, Vladislav Vlahović, Vuškašin Đukanović, Mia Čičković, Aleksa Nastić, Jovana Zdravković, Milica Mileusnić, Anđela Stanojević, Anastasija Andrić, Jelena Tomić, Lidija Ko, Jana Stanković, Teodora Stojčević, Dimitrije Koturanović, Anđela Rosić, Anastasija Mihajlović, Una Janković, Mateja Bogdanović, Iva Tadić, Milica Đurđević, Vanja Kovač, Milan Vrška, Jana Jašo, Marko Kozlina, Varvara Mladenović, Jovana Đurišić, Teodora Rozgić, Sunčica Tomić, Tijana Lazić, Andrea Petrović, Andrej Kajmaković, Anja Milić, Doroteja Vuković, Ognjen Marković, Marija Krunić, Jovana Erkić, Jovana Topić, Jovana Ilijin, Lora Žikić, Ognjen Marković, Veljko Jovanović, Petar Milovanović, Petar Serbanović, Ivana Vuković, Anastasija Lukić, Katarina Miličević, Anđela Božić, Anđela Stanojević, Iva Zeković, Milica Komazec, Marija Marković, Valerija Urošević, Emilija Savić, Matia Matutinović, Jasna Sokolović, Milica Verić, Ivana Đorđević, Lena Lapčević, Una Mušić, Aleksandar Milašinović, Ana Milovanović, Ana Radulović, Darija Čursina, Lena Mišović, Vanja Jovanović, Lenka Milivojević, Marina Kovačević, Milica Avakumović, Milica Plavšić, Ana Radulović, Relja Pavlović, Marija Miletić, Mila Pavlović, Kristina Anđelković, Anastasija Andrić, Đurđija Jotić,

Radojka Dejanović, Konstantin Petrović, Nina Mijailović, Nemanja Petković, Vasilije Jović, Una Kulić, Aleksandra Ilić, Sara Cvetković, Andrea Paunković, Sara Bučevac, Lazar Jovanović, Luka Milošević, Danica Firanović, Aleksandar Bošnjak, Teodora Stojković, Jana Jovanović, Nina Stojanović, Bojana Kalajdžić, Marija Đurić, Una Kulić, Marija Lazarević, Natalija Stanojević, Nemanja Petković, Kristina Nedeljković, Jana Popara, Stefan Ninić, Antonije Savić, Jasmina Đurović, Nina Petrović, Dunja Slavnić, Jana Antanasković, Nataša Trandafilović, Sofija Netjasov, Andrea Jovanović, Hana Arifović, Anđela Pojetar, Uma Stajić, Marija Brkić, Smilja Bošković, Sara Peno, Ema Veličkovski, Katarina Miličić, Tamara Panić, Igor Spasić, Martina Obradović, Tara Anđelković, Anđela Kostić, Kristina Raić, Teodora Stojanovski, Saška Pavličević, Leon Ristić, Nevena Serenčeš, Marta Pavlović, Marina Ilić, Minja Vukolić, Andrea Bugarčić, Uroš Jovanović, Tijana Taseski, Tamara Tomaš, Milica Pavlović, Ivana Grujić, Anastasija Miljković, Mateja Bogdanović, Minja Ilić, Vuk Arsenović, Anja Jovanović, Lana Duković, Hana Nahodović, Nevena Minić, Igor Piontek, Sara Cvetković, Teodora Živanović, Nemanja Jelić, Ajsa Maljevac, Danica Nikolić, Teodora Ševa, Elena Trajković, Olgica Brkin, Maša Milošević, Anđela Dimitrijević, Natalija Marinković, Milica Pavlović, Ognjen Stojanović, Bojan Nikić, Nikola Trpković, Milica Nikolajević, Natalija Marinković, Iskra Đorđević, Ana Milosavljević, Nada Baškot, Anastasija Petković, Milica Lukačić, Jakov Veličković, Milica Tanasić, Lazar Starčević, Sofija Simićević, Marta Jevremović, Aleksandra Bajić, Anastazija Đuranović, Sara Ječmenica, Ljubica Tomašević, Nina Ostojić, Dunja Pavlović, Marijana Radovanov, Filip Pantić, Bogdan Petrović, Anamaria Horvacki, Đorđe Milovanović, Uroš Rodić, David Zavišić, Nada Simić, Jovana Barić, Jovan Nedeljković, Ana Janković, Aleksandra Žunić, Vuk Marčić, Anastasija Đedović, Teodora Klisarić, Marija Milivojević, Jelena Mitrović, Dunja Nikolić, Jelena Banović, Milica Lukačić, Jovana Jovanović, Lazar Tošić, Anja Dolaš, Marija Dostić, Milka Vidović Sretenović, Mara Pejčić, Teodora Jovanović, Lana Matijaš, Aiša Krkušić, Iskra Đorđević, Jana Marić, Anđela Marić, Anja Veličković, Luka Čirić, Nina Medenica, Isidora Pajević, Amina Mrguda, Marija Ristović, Teodora Nestorović, Sava Čarapić, Dunja Kvašćev, Marija Dobrodolac, Ana Holtmann

UPIS JE U TOKU!

OBEZBEDI SVOJE MESTO NA VREME I POSTANI DEO
SAVREMENE UMETNIČKE SCENE

- GRAFIČKI DIZAJN
- GAME ART
- DIZAJN ENTERIJERA
- DIZAJN KOSTIMA
- DRAMSKE UMETNOSTI – GLUMA
- MULTIMEDIJALNA PRODUKCIJA
- MUZIČKE KOMUNIKACIJE
- PRIMENJENI MEDIJI I KREIRANJE SADRŽAJA
- VIZUELNE UMETNOSTI – SLIKARSTVO, MULTIMEDIJI, GRAFIKA

WWW.FSU.EDU.RS

011/40-11-216
SVETOZARA MILETIĆA 12